

ULUSAL SEMPOZYUM

GÜNÜMÜZDE YURT İÇİ MEVLEVÎHÂNELERİNİN DURUM VE KONUMLARI

9-10 Aralık 2013

Mevlâna Kültür Merkezi / Sultan Veled Salonu

SONUÇ BİLDİRGESİ

Hz. Mevlâna'nın 740. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri kapsamında 9-10 Aralık 2013 tarihlerinde Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ve Konya Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa Mevlana Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu'nda gerçekleştirilen **"Günümüzde Yurt İçi Mevlevîhânelerinin Durum ve Konumları"** başlıklı sempozyum planlandığı şekliyle tamamlanmıştır.

Sempozyuma akademisyenler, kurum yöneticileri ve alanında uzman araştırmacılar olmak üzere 41 kişi katılmıştır. Bir açılış konuşması, altı oturum, bir özel oturum ve bir değerlendirme oturumu ile gerçekleştirilen sempozyum genelinde Konya Mevlâna Müzesi başta olmak üzere İstanbul, Afyon, Kütahya, Manisa, Gelibolu, Muğla, Tokat, Kilis, Urfa ve diğer Mevlevîhânelerin tarihî ve günümüzdeki durumu hakkında tebliğler sunulmuştur. Sempozyumda ayrıca Mevlevîhânelerin insan yetiştirmedeki rolü, Mevlevî Mûsikîsi ve Semâ algısı gibi farklı konularla da Mevlâna ve Mevlevîlik her yönüyle işlenmeye çalışılmış, tartışılmış ve aşağıdaki maddeler Sempozyum Sonuç Bildirgesi olarak kaleme alınmıştır.

1. "İnsan-ı Kâmil Ocakları Mevlevîhâneler" başlıklı özel oturumda Mevlevîhânelerin insan yetiştirmedeki rolü, Semâ âyinlerinin aslına uygun olarak nasıl yapıldığı, günümüzde bu konuda yaygın olarak rastlanılan yanlış uygulamaların önüne geçilmesi gerektiği belirtildi. Bu çerçevede konu ile ilgili mercilerin gerekli tedbirler alması vurgulandı.
2. Günümüze kadar ulaşıp restorasyonu tamamlanan ve tamamen yok olup yeniden inşa edilen Mevlevîhânelerin mimari açıdan aslına uygun olarak inşa edilip edilmediği hususu, ilgili bilim insanları tarafından sunulduğu daha sonra yapılacak restorasyon ve inşalarda olası yanlışlıklara düşülmemesi için konunun uzmanlarından yardım alınması vurgulandı.

3. Günümüze kadar ulaşan Mevlevîhânelerin hangi amaçlarla kullanıldığı görseller eşliğinde bildiri sahipleri tarafından sunularak cami dışında farklı amaçlarla kullanılan Mevlevîhânelerin öncelikle binanın tarihî ve kültürel özelliği dikkate alınarak, Mevlevî kültür ve sanat değerleri tercih edilerek ülkemizin kültürel ve sanatsal değerlerinin icra edilerek tanıtılan merkezlere dönüştürülmesi gerekliliği dile getirildi.
4. Onarımları ve inşaları tamamlanan Mevlevîhânelerde Mevlâna ve Mevlevîlik kültürüne hâkim personel veya personellerin istihdam edilerek ziyaretçilere doğru ve kapsamlı bilgi verilmesinin önemi vurgulandı. Bu çerçevede Vakıflar Genel Müdürlüğü başta olmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve ilgili diğer resmî kurumlarla koordineli bir çalışma yürütülmesinin gerekliliğine değinildi. Bu çerçevede SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü bünyesinde bulunan Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrenci ve mezunlarından ve ülkemiz üniversitelerinde ilgili alanda lisansüstü çalışma yapan/yapmış kişilerden istifade edilebileceği dile getirildi.
5. 2005 yılında Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın müracaatı neticesinde koruma altına alınıp Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) Listesi'ne başyapıt olarak eklenen Mevlevî Kültürü ve Semâ ile ilgili adı geçen bakanlığımızda oluşturulan Üst Kurul'un konunun uzmanlarıyla da istişare ederek somut neticeler alınmasına yönelik çalışmalarını yürütmesinin gerekliliği vurgulandı.
6. Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından Mevlâna Müzesi yakınlarında yapılması planlanan "Canlı Mevlevîhâne Müzesi" projesinin anlamlı olduğu ve bu çerçevede Mevlâna Müzesi'ni ziyarete gelenlere Mevlâna ve Mevlevîlik kültürünü anlatma adına büyük bir boşluğu dolduracağına inanıldığı belirtildi. Ayrıca Mevlevîliğin merkezi konumunda olan Afyon, Kütahya, Manisa, İstanbul gibi bazı şehirlerde de bu tarz "Canlı Mevlevîhâne Müzesi"nin hayata geçirilmesinin anlamlı olacağına vurgu yapıldı.
7. Mevlevîhânelerin bulunduğu şehirlerdeki Valilik, Üniversite, Belediye ve ilgili uzman kişilerin koordineli olarak çalışmasının ve özellikle olarak o Mevlevîhâne ile ilgili çalışma yapan bilim insanlarının da desteğini alarak Mevlevîhânenin amacı doğrultusunda kullanılması yönünde projeler üretilmesinin gerekliliği vurgulandı.

8. Balkanlar, Avrupa ve Arap Yarımadasında bulunan yurt dışı Mevlevîhânelerin bugünkü durum ve konumlarının da araştırılıp bilgi bankası oluşturulması ve o Mevlevîhânelerle ilgili yapılması gerekenler var ise tespit edilip, Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Kültür ve Turizm Bakanlığı, Konya Büyükşehir Belediyesi ve ilgili akademik birimler / uzmanlar tarafından oluşturulacak bir komisyonla çalışmaların yürütülmesinin de Türk kültürünün yurt dışında tanıtımı açısından önemli olacağı vurgulandı.

Sempozyumda Bildiri Sunan Katılımcılar (Sunum Sırasına Göre)

- Prof. M. Uğur DERMAN (Marmara Üniversitesi Em. Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Emine YENİTERZİ (İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi)
Dr. Mustafa ÇIPAN (Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü)
H. Nur ARTIRAN (Şefik Can Uluslararası Mevlâna Eğitim ve Kültür Derneği)
Ömer Faruk BELVİRANLI (Kültür ve Turizm Bak. Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü)
Yrd. Doç. Dr. Sezai KÜÇÜK (Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Orhan DEMİRAL (İnsan Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi)
Yavuz ÖZDEMİR (Galata Mevlevîhânesi Müzesi)
Prof. Dr. Atabey KILIÇ (Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Recep ŞENTÜRK (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Ü. Medeniyetler İttifakı Ens.)
Doç. Dr. Feridun ATA (Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Ahmet Cahid HAKSEVER (Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Sadi S. KUCUR (Marmara Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi)
Doç. Dr. H. Hüseyin ADALIOĞLU (Osmangazi Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü)
Dr. Berna ÇELEBİ ŞENER (Hz. Mevlâna'nın 20. Kuşak Torunu/EMEV Kültür Derneği)
Dr. Naci BAKIRCI (Konya Mevlâna Müzesi Müdür Yrd.)
Prof. Dr. Ahmet ALKAN (Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi)
Rıza Tekin UĞUREL (Kütahya, Mevlânâ Araştırma Kültür Sanat Derneği)
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK (A. Kocatepe Ü. Sultan Dîvânî Arş. Uyg. Mer.)
Uzm. Yusuf İLGAR (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Lokman Derya SOLMAZ (Konya Mevlâna İmam-Hatip Lisesi)

Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜLER (Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi)
Prof. Dr. Abdülkadir DÜNDAR (Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Hasan AKAR (Tokat Anadolu Lisesi)
Ekrem ANAÇ (Tokat Mevlevîhâne Müzesi)
Yrd. Doç. Dr. Gül GÜLER (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Mehmet DEMİRCİ (Dokuz Eylül Ü. İlahiyat Fak. Em. Öğretim Üyesi)
Şamil KUCUR (Araştırmacı - Yazar / Gazeteci)
Öğr. Gör. M. Veysî DÖRTBUDAK (Celal Bayar Ü. / Mevlana Düşüncesi Arş. Der.)
Prof. Dr. Namık AÇIKGÖZ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Osman KÖSE (Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Nizamettin ARSLAN (Araştırmacı - Yazar)
Doç. Dr. Gülgün YAZICI (Onsekiz Mart Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi)
Öğr. Gör. Dr. Hülya UZUN (Afyon Kocatepe Ü. Devlet Konservatuvarı)
Abdülhamit ÇAKMUT (Mevlâna Eğitim ve Kültür Derneği)
Esin ÇELEBİ BAYRU (Hz. Mevlâna'nın 22. Kuşak Torunu/Uluslararası Mevlâna Vakfı)
Dr. Adnan ERTEM (Vakıflar Genel Müdürlüğü)
Prof. Dr. Mustafa KARA (Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. M. Baha TANMAN (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Nuri ŞİMŞEKLER (Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü)